

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 28.3.2000 57. vuosikerta Numero 2 Sivu 2

Sertifioitu siemen on hyvän sadon avain

MATTI PUOLIMATKA, Kasvintuotannon tarkastuskeskus,
Siementarkastusosasto

Hyvä kylvösiemen on kasvintuotannon avaintekijöitä. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen siementarkastusosaston tehtävä on varmistaa markkinoitavan kylvösiemenen korkea laatu suorittamalla siementuotannon tarkastus- ja valvontatehtäviä.

Sertifioitu eli virallisesti varmennettu siemen on viljelystarkastettu ja se täyttää siemenen polveutumiselle, aitoudelle, puhtaudelle, kosteudelle, terveydelle ja itävyydelle Euroopan yhteisön, siemenkauppain ja maa- ja metsätalousministeriön päätösten asettamat laatuvaatimukset. Uusi siemenkauppalaki on parhaillaan valmisteilla ja se tullaan jättämään eduskunnalle vielä tämän kevään aikana.

Sertifioidun siemenen tunnistaa vakuustodistuksesta

Sertifioidun siemenen laatuluokat ovat esiperussiemen (kansainvälinen lyhenne PB), perussiemen (B) ja sertifioitu siemen (C). Ne määräytyvät kantasiemenestä polveutumisen, erän aitouden ja muiden laatuominaisuuksien mukaan. Siemenluokka ja siemenen laatuominaisuudet ilmenevät jokaiseen myyntipakkaukseen kiinnitettävästä, siementarkastusosaston painamasta vakuustodistuksesta. Vakuuslipuke on esiperussiemenellä valkoinen ja siinä on violetti lävistäjä, perussiemenellä valkoinen, sertifioidun siemenen ensimmäisellä sukupolvella sininen ja sertifioidun siemenen muilla sukupolvilla punainen. Siementuotannossa kantasiemenenä voidaan käyttää esiperussiementä, perussiementä ja sertifioidun siemenen ensimmäistä sukupolvea.

Tarkastuksia tehdään kentällä ja laboratoriossa

Kylvösiemenen tuotantokausi alkaa 1. heinäkuuta ja päättyy seuraavana vuonna 30. kesäkuuta, mikä on myös vakuustodistusten viimeinen voimassaoloaika. Sertifioidun siemenen tuotannon valvonta alkaa jo ennen kasvukautta, kun sertifioiduksi siemeneksi aiotusta viljelyksestä laaditaan viljelystarkastusilmoitus siementarkastusosastolle. Kasvukauden aikana siementarkastusosaston kouluttama ja valtuuttama tarkastaja suorittaa siemenviljelyksellä virallisen viljelystarkastuksen. Kantasiemeneksi käytettävistä eristä kylvetään siementarkastusosaston pellolle koeruutuja, joista varmistetaan kantasiemenen aitous. Sadonkorjuun jälkeen siementarkastusosaston kouluttama ja valtuuttama virallinen

näytteenottaja ottaa erästä edustavan näytteen, josta määritetään siemenerän laatuominaisuudet siementarkastusosaston laboratoriossa. Näyte voidaan ottaa myös automaattisella näytteenottimella. Näytteenotossa ja laboratoriotarkastuksissa noudatetaan kansainvälisen siementarkastusjärjestön ISTA:n sääntöjä ja laatujärjestelmää. Siemenerä sertifioidaan ja vakuuslipukkeet painetaan, kun kaikki asetetut laatuvaatimukset täyttyvät.

Tarkista vakuuslipuke ja sen voimassaolo

Siemenkauppalain mukaisesti ainoastaan sertifioitua siementä voi markkinoida kylvösiemeneksi. Sertifioitua siementä voi kunnostaa ja pakata liike, viljelijä tai muu yrittäjä, joka on rekisteröitynyt siementarkastusosaston ylläpitämään pakkaamorekisteriin. Siemenkaupan markkinavalvonnan tavoitteena on varmistaa, että markkinoilla ei myydä virallisesti tarkastamattomia eriä. Markkinavalvonnan merkitys tulee korostumaan tulevaisuudessa. Siemenen ostajan on hyvä varmistua, että myyntipakkauksissa on vakuuslipukkeet ja että niiden voimassaoloaika on jäljellä.

Tässä liitteessä siementarkastusosaston asiantuntijat kuvaavat lyhyesti sertifiointiprosessin eri vaiheita ja esittävät tilastoja virallisesti varmennetun siemenen laatuominaisuuksista ja tuotantoaloista. Myös siemenperunan tuotannon ja tarkastuksen sekä luomusiementuotannon erityiskysymyksiä tarkastellaan omissa kirjoituksissaan.

Lisätietoja: Koetoiminta ja käytäntö 2/2000:2
sähköposti matti.puolimatka@kttk.fi
puhelin (02) 7605 6200.